

EK, SAK, Akava ja STTK, 19.10.2021

Eduskunnan parlamentaariselle työryhmälle ja muille kansanedustajille

Terveydenhuollon monikanavainen rahoitus on vahvuus, jota ei ole syytä romuttaa

EK, SAK, Akava ja STTK ovat huolissaan parlamentarisesta valmistelutyöstä, jossa tarkastellaan terveydenhuollon ja kuntoutuksen monikanavarahoituksen purkamista. **Järjestöt katsovat, että terveydenhuollon rahoituksen monikanavaisuutta tarvitaan jatkossakin. Monikanavaisuus vahvistaa palvelujen rahoitusta ja turvaa perustuslaissakin todettuja oikeuksia saada riittäviä terveyspalveluja.** Tällä hetkellä sektorin kehittämistyössä tulee priorisoida sote-uudistuksen toimeenpano, eikä suunnitella muita samanaikaisia suuria rakenteellisia muutoksia. Järjestöt esittävät, että parlamentaarinen työryhmä kuulisi niitä mahdollisimman pian.

Yksityisen terveydenhuollon **kela-korvausten poisto pahentaisi julkisten terveyspalvelujen saatavuusongelmia** sote-uudistuksen toimeenpanolle kriittisenä ajankohtana. Hoitojonot pidentyisivät entisestään, koska osa nykyisistä yksityisistä lääkärissäkäynneistä siirtyisi hyvinvointialueille ilman, että niiden resurssit ja osamismuutokset vahvistuisivat vastaavasti. Vaikutukset erityisesti pieniin ja mikroyrityksiin on arvioitava huolellisesti.

Terveyspalvelujen saatavuuden heikentyminen lisäisi eriarvoisuutta. Hyvin toimeentulevat ja hyvässä työmarkkina-asemassa olevat hankkisivat yksityisiä terveyspalveluja omalla rahalla, työnantajan järjestämänä tai yksityisvakuutuksella. Kroonisia sairauksia omaaville yksityisvakuutuksia ei välttämättä myönnetä lainkaan.

Kansaneläkelaitoksen vastuu kuntoutuksesta tulee säilyttää yhdenvertaisten palveluiden turvaamiseksi. Kuntoutuskomitean (2018) mielestä **Kansaneläkelaitoksen järjestämän kuntoutuksen asemaa on järkevää tarkastella vasta sitten, kun maakuntien on todettu voivan järjestää kyseiset kuntoutuspalvelut riittävässä laajuudessa ja erikoisosaaminen varmistaen.** Koska hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle siirtyvien palvelujen rakentaminen vie oman aikansa, valmistelua Kansaneläkelaitoksen järjestämän ja korvaaman lääkinnällisen kuntoutuksen aseman muutoksista ei tule tehdä tässä vaiheessa. Myöhemmin mahdollisia muutoksia tulee suunnitella pienempien alueellisten pilotointien ja riittävän pitkän siirtymäajan kautta.

Parlamentaarinen työryhmä voisi **selvittää matka- ja lääkekorvausten kustannuskehitystä sekä tapoja uudistaa palvelujen organisointia ja lääkehoitoa kustannuskehityksen hallitsemiseksi.**

Sairaanhoitovakuutuksen valtion rahoitusosuuden siirtäminen hyvinvointialueiden hoidettavaksi voisi olla sekä teknisesti että toiminnallisesti perusteltu ja melko nopeasti toteutettavissa oleva uudistus, joka tehostaisi koko terveydenhuoltojärjestelmää. Sairaanhoitovakuutuksen toimeenpano säilyisi Kelalla nykyisen mallin mukaisesti.